

[Handelsministeren.]

mest mulig service opretholdt og den kollektive trafik udbygget i landdistrikterne og på de små øer.

„g. Der skabes erstatningsmulighed for indehavere af forretninger, der fratages deres næringsgrundlag gennem offentlige planlægningsdispositioner“.

Ad g. Miljøministeriet.

Hverken regionplaner, de hidtidige dispositionsplaner eller de kommende kommuneplaner på grundlag af kommuneplanloven har umiddelbart bindende virkning over for borgerne. Disse planer fastlægger rammerne for kommunernes supplerende detailplanlægning og kan derfor ikke i sig selv bevirke, at forretningsindehavere fratages deres næringsgrundlag.

Detailplanlægningen har hidtil især fundet sted ved partielle byplanvedtægter i henhold til byplanloven. Fra den 1. februar 1977 afløses byplanloven af lov om kommuneplanlægning. Detailplanlægningen vil herefter ske ved lokalplaner, jfr. lovens kap. 3 og 4.

Såvel byplanvedtægter som lokalplaner er bindende for borgerne, men kun i den forstand, at fremtidige handlinger skal være i overensstemmelse med planen. Denne kan ikke give grundlag for krav om ændring af eksisterende forhold, medmindre der foretages ekspropriation, jfr. byplanlovens § 12 og lov om kommuneplanlægning § 34. Da der ved ekspropriationer må ydes fuld erstatning, indeholder lovgivningen allerede en sikkerhed for, at forretningsindehavere ikke uden en sådan erstatning fratages deres næringsgrundlag som følge af realisationen af en detailplan.

Der ses derfor ikke ved den under miljøministeriet hørende planlægning at kunne forekomme situationer, hvor forretningsindehavere — som følge af, at de omfattes af en plan — fratages deres næring uden erstatning.

„h. ATP-loven ændres, så ikke blot enkeltvirksomheder, men også branchesamslutninger kan låne til rationaliseringsformål“.

Ad h. Arbejdsministeriet.

Ved ATP-lovens tilblivelse fandtes det ønskeligt, at der i loven tilvejebragtes hjem-

mel for at lade en del af de erlagte bidrag komme direkte tilbage til erhvervslivet til dagrente. På den anden side fandtes det, at ATP ikke selv skulle drive udlånsvirksomhed i konkurrence med pengeinstitutterne, men at lånene skulle ydes gennem de sædvanlige udlånskanaler på vanlige vilkår og med samme krav til kreditværdighed m. v. Ud fra disse synspunkter er det i ATP-lovens § 26, stk. 3, bestemt, at fondsmidlerne kan anvendes som lån til arbejdsgivere, der har indbetalt bidrag til ATP, dog aldrig ud over 50 pct. af det indbetalte bidrag og aldrig under 500 kr. Lånene ydes gennem banker og sparekasser til disses sædvanlige udlånsrente, og pengeinstitutterne er ansvarlige over for ATP for lånets tilbagebetaling.

Det reelle i ordningen om arbejdsgiverlån er således en refinansieringsordning over for pengeinstitutterne, og ordningen medfører ikke, at den enkelte virksomhed opnår en egentlig ret til større lån end ellers i pengeinstitutterne, men den kan medvirke til, at et pengeinstitut ikke afskæres fra at yde ellers velmotiverede lån på grund af likviditetsknaphed.

Ifølge de af ATPs bestyrelse fastsatte nærmere regler for ydelse af arbejdsgiverlån kan lånets løbetid ikke overstige 10 år, idet de årlige afdrag mindst skal udgøre 10 pct. af hovedstolen. Siden ordningens ikrafttræden i efteråret 1965 er der ydet sådanne lån med godt 135 mill. kr., hvorpå restgælden ved udgangen af november 1975 udgjorde knap 76 mill. kr. eller ca. 1 pct. af ATPs fondsmidler.

En lovændring som foreslået, hvorefter der åbnes adgang for branchesamslutninger til at optage lån på medlemmernes samlede lånegrundlag, ville betyde en afgørende ændring af den hidtidige ordning med arbejdsgiverlån. En nærmere vurdering af forslaget må i givet fald kræve overvejelser i ATPs bestyrelse i samråd med pengeinstitutterne.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for mindre virksomheder [af Haunstrup Clemmensen m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. XLII. Fremsat 2/12 75).